

FYLKESMANNEN I TELEMARK, miljøvern avdelingen

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Bø Miljøstasjon SA

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 30.3.16, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 15.

Tillatelsen gjelder fra d.d

Virksomheten må på forhånd avklare med Fylkesmannen dersom den ønsker å foreta endringer i driftsforhold, utslipp med mer som kan ha miljømessig betydning og som ikke er i samsvar med opplysninger som er gitt i søknaden eller under saksbehandlingen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Virksomhetsdata

Virksomhet:	Bø Miljøstasjon SA
Beliggenhet/gateadresse:	Sandavegen 10, 3800 Bø i Telemark
Postadresse:	Lektorvegen 13, 3800 Bø i Telemark
Kommune og fylke:	0821 Bø, Telemark
Org. nummer (bedrift):	998135648
Gårds- og bruksnummer:	Gnr 47/Bnr 159 og 220
NACE-kode og bransje:	38.110 – Innsamling av ikke-farlig avfall

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer:	Anleggsnummer:	Risikoklasse: ¹
1998.0518.T	0821.0025.01	3

Tillatelse gitt: 21.01.1998	Endringsnummer: 4	Sist endret: 14.08.18
Ingvar Oland Underdirektør i miljøvern avdelingen	Anne-Lene Lundsett senioringeniør	

¹ Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnr	Dato	Saksnr	Endringer av:	Beskrivelse:
1	11.12.12	2012/1763	Vilkår 2, 3,5 og 6	
2	27.03.14	2014/1521	Nye vilkår	Mottak av farlig avfall
3	28.11.16	2016/284	Hele tillatelsen	Hele tillatelsen endres for å tilpasses dagens situasjon og lovkrav
4	14.08.18	2016/284, 2016/1594 og 17/4731	Vilkår 1 og vilkår 3.1.1	Lov til å ta imot og sanere fritidsbåter inntil 15 fot.
			Nye vilkår 3.6 (3.6.1, 3.6.2 og 3.6.3)	Lagring og sanering av kasserte fritidsbåter
			Nye vilkår 3.8.7	Finansiell sikkerhet for farlig avfall

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen er gitt Bø Miljøstasjon SA.

Den gjelder drift av anlegg for mottak, mellomlagring, omlastning, sortering og behandling av avfall på gnr 47/bnr 159 og 220, Sandavegen 10 i Bø kommune.

Tillatelsen gjelder for mottak, mellomlagring, omlastning, sortering og behandling av ordinært avfall fra private og næringsvirksomheter.

Tillatelsen gjelder også mottak og mellomlagring av farlig avfall fra næringsvirksomheter.

Virksomheten kan maksimalt mellomlagre 1000 tonn ordinært avfall og 50 tonn farlig avfall til enhver tid.

Virksomheten kan ta imot, mellomlagre og sanere kasserte fritidsbåter inntil 15 fot.

Ved vesentlige endringer av driften skal virksomheten søke om endring av tillatelse, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke er satt spesifikke grenser for. Dette gjelder særskilte for utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1 i denne tillatelsen.

2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert og inngå i virksomhetens internkontroll.

2.3 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Fylkesmannen og aktuelle naboer om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. pkt. 13.3.

2.4 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 13.2.

2.4.1 Driftsinstruks

Internkontrollen skal inneholde oppdaterte prosedyrer for drift, vedlikehold, oppfølging av vilkår som sikrer at virksomheten følger tillatelsen og lovverk i forhold til ytre miljø.

2.4.2 Miljørisikoanalyse

Virksomheten plikter til en hver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne si noe om risikoforholdene. Virksomheten må gjennomføre en miljørisikovurdering der alle forhold som kan medføre fare for forurensning av ytre miljø er vurdert. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres skriftlig.

Virksomheten miljørisikovurdering skal gjennomgås og evalueres ved endring av driften og minimum en gang pr. år. Eventuelle tiltak skal følges opp gjennom en tiltaksplan med tidsfrister og ansvarlig for gjennomføringen.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

2.4.3 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

---

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter - forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3 Vilkår for drift av avfallsanlegget

3.1 Rammer

Virksomheten kan lagre inntil 1000 tonn ordinært avfall på anlegget til enhver tid.

Det kan maksimalt lagres inntil 50 tonn farlig avfall på anlegget til enhver tid.

3.1.1 Avfallstyper

Virksomheten kan ta imot;

- Næringsavfall sortert/usortert
- Ekstra avfall fra husholdninger
- Farlig avfall fra næringsvirksomheter
- EE-avfall
- Kasserte fritidsbåter inntil 15 fot

Virksomheten kan ikke ta imot;

- Våtorgansk avfall/matavfall *
- Alle typer slam
- Smitte- og risikoavfall
- Radioaktivt avfall
- Brann- og eksplosjonsfarlig avfall

*med unntak våtorganisk avfall for omlastning

3.2 Drifts og åpningstider

- Virksomhetens driftstider:

Mandag til fredag kl.06.00 -22.00

Lørdag kl.08.00-18.00, med unntak av påskeaften og lørdag før pinse kl.09.00-15.00.

- Åpningstider for publikum:

Mandag til fredag kl.07.00-20.00

Lørdag kl.09.00-18, med unntak av påskeaften og lørdag før pinse kl.09.00-15.00.

Anlegget skal være stengt søndag, helligdager og høytidsdager.

Med ordinær drift menes mottak av avfall, all håndtering av containere, omlastning, pakking m.m. eller annen virksomhet som medfører støy.

Henting av strøsand til kommunale veier i perioden oktober til april unntas driftstidene.

For all aktivitet/drift ved anlegget forutsettes det at krav til støy fra virksomheten gitt i vilkår 4.6 overholdes.

3.3 Informasjon til kundene

Virksomheten skal sørge for at kundene får tilstrekkelig informasjon om hva som tillates levert ved anlegget.

Containerne ved sorteringsanlegget hvor kundene selv sorterer avfallet skal merkes tydelig med hvilken avfallsfraksjon som skal hvor.

3.4 Mottak og registrering av avfall

Virksomheten skal være betjent ved mottak av avfall i åpningstidene for publikum.

Virksomheten må ha rutiner som sikrer kontroll med avfallet som kommer inn på anlegget er i tråd med tillatelsen.

Alt avfall som mottas og føres ut av anlegget skal registreres over vekt. I driftsjournalen skal det registreres hva slags og hvilke typer avfall som mottas og hvilke som blir avvist og om eventuelle reaksjoner ved avvik.

3.5 Håndtering av avfall

All lagring av avfall skal skje innenfor miljøstasjonens gjerder.

Lagring av ordinært avfall skal skje enten i containere eller på tett dekke som drenerer til sandfang og videre til kommunalt renseanlegg.

Enhver lagring av avfall skal være basert på en risikovurdering, og håndtering av avfallet skal foregå slik at forurensning ikke oppstår.

3.5.1 Lagringstid

Det tillates mellomlagring av fulle containere med ordinært avfall i inntil 5 døgn.

Avfallet må ved mellomlagring sikres slik at det ikke medfører forurensning.

3.5.2 Mellomlagring av våtorganisk avfall

Lagring av våtorganisk avfall skal skje i tette lukkede containere. Det skal ikke være avrenning fra containerne. Omlastning av våtorganisk avfall skal skje slik at virksomheten oppfyller kravene om lukt i vilkår 7 i tillatelsen.

Våtorganisk avfall skal ikke mellomlagres lengre enn nødvendig og maksimalt i 3 døgn.

Det tillates ikke behandling av våtorganisk avfall på anlegget.

3.5.3 Gjenvinning og materialegjenvinning

All håndtering av avfall skal tilrettelegges for høyest mulig sorteringsgrad, slik at høyest mulig gjenvinningsgrad oppnås. Mengden restavfall skal søkes minimalsiert ved sortering.

Virksomheten må medvirke til å etablere hensiktsmessige sorteringssystem på anlegget for å oppnå mest mulig materialgjenvinning.

3.5.4 Sluttdisponering av avfall

Avfallsfraksjonene skal leveres videre til godkjente mottakere for den enkelte avfallstype.

Det er ikke lov å deponere avfall på anlegget.

3.5.5 Kverning av trevirke

Det tillates kverning av trevirke, som ikke defineres som farlig avfall.

Det kan kvernes inntil 4 ganger pr. år.

Det kan kun kvernes i tidsrommet f.o.m kl. 07.00 t.om. kl.16.00 mandag til fredag

Kverningen skal skje på en slik måte at det gir minst mulig støv og støy.
Lager for trevirke skal sikres mot selvantennelse og brann.

3.6 Kasserte fritidsbåter

3.6.1 Lagring

Virksomheten kan mellomlager inntil 20 ubehandlede kasserte fritidsbåter inntil 15 fot på anlegget. Det skal føres journal på fritidsbåtene som tas inn og ut av anlegget. Plassen for mellomlagring skal innrettes og drives på en slik måte at vann- eller grunnforurensning ikke oppstår.

Tabellen viser hvilke krav som settes til dekker og avløp ved ulike typer lagring

Type behandling	Tiltak mht avløp
A. Område for mottak og parkering av utømte /usanerte kasserte fritidsbåter	Ingen spesielle krav mht dekke.
B. Område for mottak og parkering av utømte/usanerte fritidsbåter som er <u>særlig skadet</u> eller av andre årsaker <u>utgjør en forurensningsfare</u> og sanering av fritidsbåter	Fast, ugjennomtrengelig dekke påkoblet sandfang.

3.6.2 Sanering

Ved sanering av kasserte fritidsbåter skal følgende materialer, blandinger og komponenter skal fjernes manuelt som et første trinn i behandlingsprosessen, med mindre det kan dokumenteres minst like god miljømessig forsvarlig behandling ved en mekanisk, kjemisk eller metallurgisk prosess:

- batteri og tanker for flytende gass
- oljefiltre
- drivstoff, olje, samt alle andre væsker som inneholder farlige stoffer
- kvikksølvholdige komponenter
- elektriske og elektroniske komponenter
- septiktanker

Det må vurderes om fritidsbåten kan inneholde andre materialer, blandinger og komponenter som er farlig avfall. Materialer, blandinger og komponenter, som er farlig avfall eller radioaktivt avfall, skal fjernes fra fritidsbåten og håndteres i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 og 16.

3.6.3 Opplæring

Personell som behandler kasserte fritidsbåter må ha tilstrekkelig kompetanse til å oppfylle kravene til behandling, herunder om innholdet av farlige stoffer og komponenter i kasserte fritidsbåter og hvor disse er plassert.

3.7 EE-avfall

EE-avfall skal lagres i egne beholdere for formålet. Mellomlagring og håndtering skal foregå på fast dekke med nødvendig tak og skjerming for vær og vind.

3.8 Farlig avfall

3.8.1 Håndtering og lagring av farlig avfall

- Enhver lagring av farlig avfall skal være basert på en risikovurdering. Håndtering av farlig avfall skal foregå slik at forurensning ikke oppstår.
- Lagring av farlig avfall skal skje under tak og på tett fast dekke med oppsamling av evt. avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåte gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.
- Lagret skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang.
- Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall.
- Blanding av forskjellige typer farlig avfall/avfall med den hensikt å oppnå fortykning av farlige stoffer for å unngå farlig avfall-klassifisering er ikke tillatt.
- Oppsamlet spill og/eller vann som er forurenset med farlig avfall, skal håndteres som farlig avfall.
- Virksomheten skal ha tilstrekkelige rutiner og systemer for raskt å oppdage og korrigere uregelmessigheter som lekkasje og annet.
- Det er ikke lov å behandle farlig avfall.

3.8.2 Lagringstid for farlig avfall

Mottatt farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 mnd. Lagringstiden må risikovurderes for de ulike typene farlig avfall.

3.8.3 Deklarering av farlig avfall

Ved mottak av farlig avfall fra virksomheter skal den som driver mottaket påse at avfallsbesitter har deklart det farlige avfallet. Avfallsbesitter er selv ansvarlig for at deklarasjonen er korrekt utført, jf. § 11-12. All deklarasjon skal skje via avfallsdeklarasjon.no. Består en leveranse av flere avfallstyper, skal det være minst én deklarasjon for hver avfallstype.

3.8.4 Journalføring av farlig avfall

Den som driver mottaksordningene skal føre journal som omfatter alle nødvendige opplysninger om farlig avfall. Journalen skal inneholde opplysninger om mengde farlig avfall, typer farlig avfall, deklarasjonsnummer, avfallets opprinnelse mv. Journalene skal være lett tilgjengelige ved kontroll. Den skal oppbevares i minst 3 år. Fylkesmannen kan pålegge den som driver mottaksordningene å kopi eller sammendrag av alle journaler til forurensningsmyndighetene eller andre offentlige organer.

3.8.5 Opplæring og kompetanse

Den som driver mottaksordning for farlig avfall og det personell som håndterer farlig avfall, plikter å ha nødvendig kunnskap og kompetanse om farlig avfall, slik at dette sikres forsvarlig håndtering.

3.8.6 Regnskapsføring av avfallslager for farlig avfall

Fremtidige konstanter til behandling av lagret farlig avfall skal tas med i virksomhetens årlige regnskap.

3.8.7 Etablering av finansiell sikkerhet

Anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall skal ha en finansiell sikkerhet til dekning av kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer.

Sikkerhetsstillelsen skal dekke de kostnader som maksimalt kan tenkes å oppstå når det farlige avfallet skal tas hånd om på en forsvarlig måte, inkludert utgifter til f.eks. transport. Beregningen av sikkerhetsstillelsens størrelse skal basere seg på hvilke typer farlig avfall anlegget kan motta, og hvor stor mengde farlig avfall som maksimalt kan lagres i henhold til anleggets tillatelse.

Virksomheten skal hvert femte år, eller oftere, dersom forurensningsmyndigheten krever det, vurdere om sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer. Når vurderingen er foretatt, skal den rapporteres til forurensningsmyndigheten i forbindelse med virksomhetens egenrapportering.

4 Nærmiljøtiltak og sikring

Det skal ikke forekomme skjemmende avfall i nærområdet til anlegget, som følge av virksomheten. Det skal etableres rutiner for regelmessig opprydding på anlegget og i nærområdene.

Utendørs håndtering og lagring av avfall og sortert materiale skal skjermes mest mulig mot innsyn. For å hindre ulovlig ferdsel skal området gjerdes inn og porten skal være låst utenom åpningstider.

Virksomheten skal ha rutiner for å forebygge og håndtere skadedyr.

5 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som fritt feltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag (kl.06-07) «gjennomsnitt natt/tidlig morgen»	Mandag- fredag (kl.07-19) «gjennomsnitt dag/tidlig kveld»	Mandag- fredag (kl. 19-22) «gjennomsnitt kveld»	Lørdag (kl.9-18) «Gjennomsnitt dag/tidlig kveld»	Mandag- fredag (kl.06-07) «maksimal nivå»
LpAekv*1h	LpAekv12h	LpAekv3h	LpAekv7h	LA1**
45dB(A)	55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	60dB(A)

*LpAekv angir grense for ekvivalent kontinuerlig støynivå midlet over den reelle driftstiden.

**LA1 er et statistisk maksimalnivå, uttrykt som det støynivået som overskrides i 1 % av tiden. Dersom støyen har tydelig rentonekarakter hos mottaker eller dersom impulslyd forekommer med mer enn 10 hendelser per time, er grenseverdiene for ekvivalentnivå 5 dBA lavere enn de grenseverdiene som er angitt i tabellen. Med impulslyd menes kortvarige støtvisse lydtrykk med varighet under 1 sekund og der impulslyden er av typen «highly impulsive sound» som definert i T-1442 kapittel 6.

Tillatelsen gjelder drift mandag-fredag i tidsrommet kl.06.00-22.00 og lørdag kl.08.00-18.00, med unntak av påskeaften og lørdag før pinse kl.09.00-15.

Støygrensene gjelder all støy fra virksomhetens ordinære drift, inkludert intern transport på virksomhetsområdet og lossing/lasting.

Innendørs vedlikeholdsarbeid og annet lettere vedlikeholdsarbeid som ikke gir støyutstråling av betydning til omgivelsene, omfattes ikke av tidsbegrensningen over.

Planlagt, tyngre vedlikeholdsarbeid skal legges til dagtid kl. 0700-1900. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av bedriftens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

5.1 Tiltak mot støy

Virksomheten skal gjennomføre en risikovurdering, jf. vilkår 2.4.2, av hvor på området støyende aktiviteter skal foregå. Ved endrede produksjonsforhold eks. ved flytting av lager for metallavfall, skal risikovurderingen oppdateres.

Virksomheten skal sørge for at personell har relevant kompetanse om faktorer som påvirker støyforholdene ved anlegget.

Fylkesmannen kan pålegge virksomheten å gjennomføre støymålinger.

6 Støy

Virksomheten skal ha rutiner for å reduseres støvutslipp og rutiner for å sette i verk tiltak for å redusere støvutslipp fra anlegget.

Eventuelle klager på støv skal loggføres og tiltak skal beskrives.

7 Lukt

7.1 Utslipp til luft

Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned (frekvens/hyppighet).

7.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering, jf. vilkår 2.4.2, i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veiledning om regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, jf. veilederens vedlegg 3. Ved modifikasjon og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

7.3 Driftsplan, tiltak

Virksomheten skal utarbeide en driftsplan som skal sikre at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veiledning om regulering av luktutslipp i tillatelser eller forurensningsloven, jf. veilederens vedlegg 4. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Virksomheten skal daglig føre driftslogg.

Virksomheten skal sørge for at personell har relevant kompetanse om faktorer som påvirker luktforholdene ved anlegget.

7.4 Lukthåndteringsplan og kommunikasjonsplan

Virksomheten skal utarbeide en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veiledning om regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, jf. veilederens vedlegg 5, **innen 1.3.17**.

Virksomheten skal ha et system for registrering av innkommende klager på lukt som skal knyttes til geografisk sted og tid. Disse klagene skal loggføres. Klagene bør vurderes mot værdata og avvik fra driftsplan. Det skal gis en vurdering av årsaken til luktutslipp, og det skal gis en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes. Denne informasjon skal gjøres kjent for naboene og forurensningsmyndigheten.

8 Utslipp til vann

8.1 Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Forurenset vann fra drenering av fast dekke (tette flater) skal samles og forbehandles i sandfang før det føres til kommunalt avløpsnett.

8.2 Utslippsbegrensninger og tiltak

Virksomhetens mottak og mellomlagring av ordinært avfall og farlig avfall skal ikke medføre utslipp til vann. Eventuelt søl og spill skal straks samles opp for å hindre avrenning som kan medføre skade eller ulempe på miljøet.

8.3 Sanitæravløpsvann

Virksomhetens sanitæravløpsvann skal ledes til offentlig avløpsnett³.

9 Klager

Det skal etableres et elektronisk system for mottak av klager.

Virksomheten skal sikre at eventuelle klager blir systematisk fulgt opp som en del av virksomhetens internkontrollsystem.

---

³ Jf. forurensningsforskriften 15A. Påslipp

10 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Virksomheten plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁴/Miljø direktoratet.

11 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁶ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

12 Avfall fra egen virksomhet

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av egen virksomhet. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

---

⁴ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁵ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁶ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁷.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal søkes gjenbrukt i virksomhetens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Etablering av beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

13.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

14 Rapportering til Fylkesmannen

Virksomheten skal innen 1. mars hvert år utarbeides en årsrapport. Rapporten skal sendes til Fylkesmannen. Årsrapporten skal være en sammenstilling av driften – mengder og typer avfall som virksomheten har håndtert, evt. avvik fra normal drift og evt. klager virksomheten skal fremgå.

15 Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

16 Eierskifte

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

---

⁷ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

17 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

18 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

---

⁹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Prioriteringslisten inneholder stoffer og stoffgrupper som er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffer som er i bruk. Myndighetenes mål er at bruk og utslipp av disse stoffene skal bli stanset eller vesentlig redusert. Prioriteringslisten blir jevnlig gjennomgått og oppdatert. Se www.miljostatus.no

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkyfenoler og alkylfenoletoksylylater:

Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6 tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA
C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polisykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Siloksaner	
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

18.1